

Merkbare resultaten van vier jaar Kinderfaculteit

DE TROTS VAN PENDRECHT

november/december 2017

Voorwoord door Luna en Imane van de Kinderraad Pendrecht

Hallo,

Wij zijn Luna en Imane. Wij zitten in groep 8. We zitten al vanaf het begin op de Kinderfaculteit.

Ik, Imane, heb al zoveel gedaan dat ik het me niet eens meer kan herinneren.

Ik, Luna, zat op dansen, alle Engelse lessen, musical, typen, taekwondo, cajon, gitaar, ict-media, schaken, enz (ik weet het niet meer). Ik doe de Kinderfaculteit omdat ik thuis niks te doen heb en omdat ik er wat van leer.

Ik, Imane, zit op de Kinderfaculteit omdat er zoveel leuke lessen zijn en omdat ik denk dat ik er later wat aan heb. Bijvoorbeeld: leren Engels praten, met andere mensen leren omgaan en leren presenteren. Als er geen Kinderfaculteit meer zou zijn, zouden de kinderen meer op hun schermpjes gaan kijken, je kent minder mensen en je groet minder. Het zou leuk zijn om in de toekomst in andere wijken ook een Kinderfaculteit te hebben.

Groetjes, Luna & Imane

Pendrecht, een zuidelijke tuinstad van Rotterdam, werd gebouwd in de jaren vijftig. Toen een belofte van licht, lucht, ruimte en groen waar krap behuisde gezinnen vlak na de Tweede Wereldoorlog graag wilden wonen. De populariteit van de wijk ging op en neer. Het gebied kent een roerige geschiedenis. De meeste mensen die deze wijk een twijfelachtig predicaat toedichten kennen Pendrecht niet. Dat is ook altijd wat Pendrechters nogal stoort: het stigmatiserende etiket dat van buitenaf op de wijk geplakt wordt. Zelf ervaren bewoners dat anders. Wat je ook van Pendrecht mag zeggen, het is hún wijk. En in die wijk leeft een onvermoed vitale bevolking die regelmatig zelf het heft in handen neemt.

Toen voormalig minister Ella Vogelaar Pendrecht in 2007 bestempelde tot achterstandswijk, kwam dat voor veel bewoners als een schok. Was dat echt zo? Toegegeven, er was veel mis tien jaar geleden, maar was Pendrecht niet juist bezig uit een dal te klimmen en tragedies achter zich te laten? Bewoners, verenigd in de stichting 'Vitaal Pendrecht', waren de negatieve publiciteit meer dan zat en kondigden een mediastop af, in 2009 gevolgd door een imagocampagne die liet zien wat er allemaal wél goed ging.

Pendrecht onderging een enorme transformatie, onder andere dankzij het label van 'Vogelaarwijk'. Kleine en verouderde woningen maakten plaats voor renovatie of nieuwbouw: Pendrecht is weer op weg om de wijk te worden die het ooit was, ruim en groen wonen voor jonge gezinnen. De vier basisscholen zijn goed gevuld.

Om die jonge gezinnen draait dit verhaal. Hun kinderen zijn ons aller toekomst, daarvan zijn bewoners van Pendrecht diep doordrongen. Wat goed is voor de kinderen is goed voor de wijk, zo is de gedachte.

Daarom stak een actieve groep bewoners veel energie in een bijzonder ambitieus plan. Hoe zou het zijn om de duizend basisschoolleerlingen van de vier Pendrechtse basisscholen acht jaar lang extra impulsen na schooltijd mee te geven? Impulsen in cognitieve en sociale vaardigheden, maar ook met veel aandacht voor kunst, muziek, sport, techniek, het leren van een vreemde taal of schaken. Extra kansen voor onze kinderen, zoals dat in andere delen van Rotterdam normaal is. In een periode van acht jaar zou dan goed het verschil zichtbaar zijn tussen achtstegroepers die wel en niet aan zo'n extra programma mee deden.

Het klinkt als een megaklus en dat is het dan ook. Zeker voor bewoners die dit allemaal als vrijwilligers aanpakken. Er gaan wensen, ideeën en budgetten over de vergadertafel waar menig bestuurslid van de bewonersvereniging Vitaal Pendrecht wit om de neus van wordt.

Maar toch. Het is van de grond gekomen! Met wat horten en stoten, zoeken en vinden, maar het lukt. Inmiddels draait de Kinderfaculteit al vier jaar volop door de ondersteuning van de organisatie De Verre Bergen.

Bijenkorf

Het hart van Pendrecht is Plein 1953. Aan dit plein staat als een baken het gebouw van de Kinderfaculteit. Een gonzende bijenkorf. Van 's morgens half acht tot 's avonds laat gevuld met activiteiten en mensen. Dagelijks – ook op zondag - vinden tussen de tachtig en honderd kinderen hun weg naar verschillende lessen. Overdag volgen ouders taallessen of spreken ze over opvoeding. Ook andere wijkbewoners vinden hun weg. En onder de vleugels van de Kinderfaculteit gebeurt ook nog van alles in de scholen voor de kleintjes en in de gymzalen.

De vestiging van de Kinderfaculteit in dit gebouw viel samen met de terugtrekkende overheid die het wijkgebouw niet langer exploiteerde en de deuren sloot. Een goed momentum voor Pendrecht om in dit ontstane gat te stappen. Het succes van de Kinderfaculteit als spin in de wijk is daar mede aan te danken.

'Het gebouw van de Kinderfaculteit is een hele goede investering. Het maakt bewoners trots. Wij hebben een Kinderfaculteit! Welke wijk heeft dat nou...?'

Saamhorigheid in de wijk

17 september 2014: de officiële opening van de Kinderfaculteit. Plein 1953 staat vol joelende kinderen, nieuwsgierige ouders en beroepskrachten. Valt een naam van een school, dan is het boe-geroep niet van de lucht. Geruzie was er altijd al tussen de scholen, tot aan vechtpartijtjes toe. De Kinderfaculteit veranderde dat, daarover is iedereen het eens. De schoolstrijd is voorbij omdat kinderen elkaar kennen en voor elkaar opkomen bij onverhoedse pesterijtje. Naar het jaarlijkse voetbaltoernooi van de vier scholen, de Pendrecht Cup, wordt niet langer met angstvalligheid uitgekeken. Sinds de Kinderfaculteit bestaat is het een behoorlijk saamhorig voetbalfeest met gezonde competitierivaliteit.

Het komt bijna niet meer voor dat scholen rondom gedragsincidenten contact met elkaar moeten zoeken. Plagerijtjes over en weer zijn er nog wel, maar niet zo ernstig dat scholen moeten ingrijpen. Ook ouders gaan meer ontspannen met elkaar om, omdat ze elkaar kennen van de Kinderfaculteit. Voor het eerst in jaren is weer een Avondvierdaagse georganiseerd die in alle harmonie en met veel enthousiaste kinderen en ouders werd gelopen. De onderlinge betrekkingen zijn verbeterd.

KIJKJES IN DE KEUKEN

Woensdagmiddag 13.15 uur. Twaalf kinderen staan met hun neusjes tegen de glazen deur gedrukt te kijken of ze al naar binnen mogen. Als dat mag, geeft ieder kind de juf vanzelfsprekend een hand. Ze komen voor de les Taalplezier. Vorige keer spraken ze over emoties voelen in je lijf en die een kleur geven. Tekenden skeletten. Maakten gedichten over hoe ze een stukje zijn van pappa en mamma. En van de politiehond. En van Polen... De juf weet hun fantasie te prikkelen.

Deze keer gaan ze een gedicht maken over een favoriet familielid dat veel voor ze betekent. De juf schakelt behendig tussen de verschillende aandachtvragers en bewaart de rust. Een jongen zit peinzend boven zijn lege A4'tje. 'Juf, noem je een jongen nou een nicht of een neef?' Discussie tussen de kinderen, waarbij ze spelenderwijs werken aan uitbreiding van hun woordenschat.

Na een duidelijke instructie zijn de zes- en zevenjarigen gefocust op de opdracht. Een gastmoeder komt de presentielijst ophalen en constateert tevreden dat iedereen er is.

Grafisch ontwerp

Bij een andere les een dag eerder, grafisch ontwerpen voor iets oudere kinderen, hanteren de kinderen moeiteloos begrippen als logo, sjabloneren, tamponeerkwast. Ze kozen vorige week voor een linnen tasje of een T-shirt en nu gaan ze die met inkt bedrukken. Een laatkomer wordt begroet: 'Je bent te laat, jammer, maar fijn dat je er bent!' De juf is professioneel, rustig en duidelijk. Dat straalt af op de groep. Natuurlijk zijn het kinderen die af en toe willen kletsen maar de juf brengt hen steeds kalm terug naar het onderwerp van de les.

Kleuterdans

Een ander inkijkje. In het gymlokaal van de Beatrixschool staan tien vierjarigen vertederend te zijn. Het is hun laatste les kleuterdans en vandaag krijgen ze hun diploma na een blok van negen weken. Er zijn zo'n zes, zeven ouders aanwezig. De enthousiaste en kordate juf doet mee, doet voor en helpt de kinderen door een dansparcours. Het gaat om balans, draaien, in en uit een hoepeltje op de grond springen, maar ook om emoties uitdrukken met je lichaam. De kleuters doen uitbundig mee en kijken voortdurend of hun pappa of mamma wel zien hoe goed ze dit kunnen. In een belendend lokaal vindt op hetzelfde moment de uitreiking van diploma's voor legobouwen plaats.

KINDEREN

De kinderen uit Pendrecht geven een hoge waardering aan de Kinderfaculteit. Maar de wijk zelf, daar mankeert nog wel wat aan. Steevast hebben de meisjes het over 'enge mannen' buiten op straat in het donker, brommerende jeugd waardoor ze niet kunnen slapen en rondhangende groepjes. Een wat oudere jongen relativeert dit laatste met de opmerking dat hij zelf ook weleens in een groepje op straat staat, merkt dat mensen bang zijn terwijl dat echt niet nodig is! Het klinkt enigszins zoetsappig maar oprecht. Bovendien verschilt het gevoel van dreiging sterk per buurtje.

'Ik voel me veilig als ik dit gebouw zie. Hier kun je altijd naar toe.'

Al is het in donkere winterdagen soms dus een beetje spannend om van en naar de Kinderfaculteit te lopen, over de programma's niets dan lof. Ze volgen gevarieerde lessen die ze zelf liever 'activiteiten' noemen. Arabisch, Nederlands, Engels, huiswerkbegeleiding, taekwondo, tennis, schaken, koken, keyboard, bij elke 'les' leer je wel wat, vinden ze eensgezind.

De Kinderraad van Pendrecht praat mee over het programma. Wensen als Engels voor extra gevorderden, tennis voor gevorderden, diploma C zwemmen en volleybal tonen de ambities. Vooral de meisjes vinden het jammer dat paardrijden voorlopig even is gestopt. De belangstelling was overweldigend; voortaan wordt er geloot. De keyboardleerlinge zit in een bandje dat na een vijftienwekenblok optreedt op het plein waarmee haar zelfvertrouwen groeit. De taekwondo jongen werd na vier gratis proeflessen lid van een vereniging en won al een paar wedstrijden. Hij leert sparren en vindt dat hij meer zelfinzicht heeft gekregen. Een ander kind koos Nederlands omdat hij daar moeite mee had. Nu begrijpt hij meer van grammatica; bovendien kreeg hij een hoger schooladvies.

'Ik kreeg eerst een mavo-advies. Door de Kinderfaculteit zit ik nu op de havo.'

Op de Kinderfaculteit leer je kiezen en ontdekken wat je wel of niet kunt en wat bij je past, daarover zijn ze het eens. Ze begrijpen ook dat je op de Kinderfaculteit dingen leert waar je in de toekomst iets aan hebt, ook al merk je dat pas later. Ze praten veel met hun ouders over het programma. Die helpen bij het kiezen van lessen voor het nieuwe blok, vinden het fijn dat ze altijd weten waar hun kind is en de kinderen merken hun betrokkenheid als ze de laatste lessen komen kijken.

'De Kinderfaculteit geeft uitdaging als je iets makkelijk vindt en steun als je iets moeilijk vindt.'

De kinderen vinden het onderling plagen en pesten verminderd maar niet helemaal verdwenen. Wel vinden ze het fijn dat ze elkaar kennen van de Kinderfaculteit. Buiten is het dan makkelijker spelen met kinderen die je niet van school kent. Over dat buiten spelen leven kritische kanttekeningen. Veel te weinig plekken om buiten te spelen in de wijk! Kan dat niet beter? Trouwens, ook in het gebouw van de Kinderfaculteit is het dringen. Misschien kan een van de juffen in een kleinere ruimte gaan zitten, zodat er weer een lokaal bijkomt? En over die lokalen gesproken, kan er niet wat meer kleur op de muren? Ze willen best zelf de kwasten ter hand nemen.

'Wat je op de Kinderfaculteit leert heeft impact voor later.'

OUDERS EN VRIJWILLIGERS

Van de 180 vrijwilligers die betrokken raakten bij de Kinderfaculteit zijn velen via hun kinderen op dat spoor gekomen. Ze komen op een vanzelfsprekende manier het gebouw in bij het ophalen van hun kinderen en raken betrokken door de open en hartelijke sfeer.

Een moeder die regelmatig verhuisde woont nu vier jaar in Pendrecht. Ze is gastvrouw en hulpmoeder. Had ze eerst grote schroom om de telefoon te pakken en Nederlands te praten, nu belt ze met ouders als dat nodig is. Assisteert bij kleuterlessen en noemt het fantastisch dat kleintjes al technieklessen krijgen.

'Ze zijn heel nieuwsgierig naar een hamer en spijkers en pakken die heel voorzichtig vast. Je ziet hoe goed dat is voor hun motoriek.'

Een andere vrijwilliger, met een drukke baan buiten de stad, neemt in de zomer een week vakantie op om bij de Zomerfaculteit te assisteren. Haar familie buiten Rotterdam snapt niet hoe ze het in Pendrecht voor elkaar krijgen om kinderen zoveel te laten doen buiten schooltijd.

'In een tienminutengesprek op school gaf de juf advies waar mijn kind het beste naar toe kon op de Kinderfaculteit.'

Trots

In de gesprekken met ouders valt regelmatig het begrip trots. Een moeder heeft ingelijste tekeningen die haar kinderen op de Kinderfaculteit maakten thuis boven de bank hangen. Als haar familie vraagt waar ze die gekocht heeft is ze apetrots. Het is te merken dat kinderen in Pendrecht met kleine dingen al blij zijn en dankbaar zijn dat er in de wijk iets voor ze gedaan wordt.

'Mijn dochter gaat graag naar de huiswerkbegeleiding op zondag. Dan komt ze thuis en zegt ze 'O, nu snap ik het mam!'. Ze is daar blij mee.'

Het komt over als vragen naar de bekende weg als we ouders polsen of ze verschil merken aan hun kinderen. De één heeft het over schrijfdans, waardoor haar zoon een veel betere motoriek kreeg en daar echt iets leerde. De ander vertelt over haar dochter die dankzij de huiswerkbegeleiding op school beter mee komt.

Een moeder woont al 23 jaar in Pendrecht met zeven kinderen. Zij ziet een groot verschil tussen haar kinderen. Haar nu 19-jarige zoon gedroeg zich vroeger heel vervelend. De jongere kinderen die nu naar de Kinderfaculteit kunnen hebben veel te doen, het geeft structuur aan hun leven. Ze kunnen hun energie kwijt. Slapen ook beter. En hoe meer je leert, hoe beter dat is, ook straks, voor de Cito. Ook zij is heel trots op haar kinderen.

'Mijn kind komt lekker moe thuis. Pyjama aan, klaar, rustig eten en naar bed.'

Communicatie

Betrokkenen bij de Kinderfaculteit laten voortdurend zien dat omgang met elkaar belangrijk is. Docenten geven zelf het goede voorbeeld, met veelvuldig tussentijds contact met ouders, via een appje, mailtje, of persoonlijk voor of na de les. Een moeder werd een keer gebeld door de Kinderfaculteit omdat haar dochters allebei klaagden over buikpijn tijdens een les. Toen ze arriveerde had een gastvrouw al met

de meisjes gepraat. Het had te maken met de groepssamenstelling en het 'buikpijnprobleem' was al opgelost. Het tekent de persoonlijke en warme aandacht voor de kinderen.

Ouders buitelen over elkaar heen om de successen van de Kinderfaculteit te benoemen. Zoals de jongen uit groep 4 die over een grote woordenschat bleek te beschikken maar dit op school niet liet zien. De docent van de Kinderfaculteit zag dat door de kleinere setting wel en sprak met school. Daarna kon dit kind een stap hoger met de stof op school. Of de jongen die door de Kinderfaculteit thuis veel meer met lego ging bouwen en zo een ruimtelijk talent ontwikkelde. Of het kind met een gezondheidsprobleem dat niet kon meedoen aan sporten maar wel een passie ontwikkelde voor koken. Door de goede contacten over en weer is er ruimte voor nuances, maatwerk en persoonlijke aandacht.

'Het mooiste programma vind ik Rots en Water. Een moeilijk jongetje in de klas is na een paar lessen al veranderd. Ze leren geduld, communiceren, samenwerken, respect.'

Niet alleen de ouders, ook de kinderen nemen de lessen heel serieus. Ze komen met een doel en praten onderling over de voortgang. Kijken uit naar de diploma-uitreikingen na elk blok. Die worden dan ook regelmatig met feestelijkheden gevierd en volgens de ouders met veel oog voor details. Het wordt gezien en gewaardeerd.

'Als de Kinderfaculteit er niet zou zijn, zaten wij hier als moeders en vrijwilligers ook niet. Het is ook goed voor mij, ik help mee met de kunstles.'

'Door de Kinderfaculteit ben ik zelf aan Nederlandse taalles begonnen.'

SCHOOLDIRECTEUREN EN LEERKRACHTEN

De vier basisscholen in Pendrecht keken drie jaar geleden met een behoorlijk dosis scepsis naar de plannen voor de Kinderfaculteit. Met de mislukking van de Kindercampus¹ nog vers in het geheugen stonden de scholen niet te trappelen bij het idee. Inmiddels zien ze essentiële veranderingen. Samenwerking, ook onderling, is de kurk waar het succes op drijft. Het programmaboekje van de Kinderfaculteit zit daarom standaard bij het inschrijvingsformulier van de scholen. De meeste leerkrachten adviseren en stimuleren kinderen in hun keuzes voor de lessen op de Kinderfaculteit.

Die inschrijving is nu een vanzelfsprekende en geoliede machine. De breukranden tussen school en Kinderfaculteit zijn vervaagd; ouders ervaren het als een geheel. Deelname van leerlingen is naar schatting rond de 75 en 80%. Een prima bereik. Helemaal omdat het een redelijke dwarsdoorsnede van de Pendrechters is die meedoet. Afgezien dan van die enkele ouder met de mogelijkheden om hun kind zelf naar muziek- of sportles te sturen of ouders die voornamelijk bezig zijn met overleven, waar structuur ontbreekt en die er gewoonweg niet aan toekomen hun kinderen te stimuleren voor de Kinderfaculteit te kiezen. Aan de kinderen zelf ligt het niet.

'Er is ook een groepje kinderen dat we niet bereiken, of kinderen die afhaken. Dat zijn juist de kinderen die we het heel erg zouden gunnen.'

---

¹ De Kindercampus was een soort voorloper van de Kinderfaculteit, maar hield na vier jaar op te bestaan door gebrek aan professionaliteit en duurzame fondsen.

'Veel kinderen ervaren de Kinderfaculteit als een tweede thuis. Je wilt niet weten hoe snel de nieuwe programmaboekjes uit je handen gerukt worden.'

Meer rust

De extra aandacht voor kinderen, de langere tijd waarin kinderen kunnen proeven van zaken waarmee ze anders niet in aanraking komen, het ontwikkelen van talenten en mogelijkheden waar ze later op terug kunnen vallen: scholen zien dat kinderen beslist iets opsteken van de lessen op de Kinderfaculteit.

Een druk kind wordt rustiger, een ander sociaal vaardiger en een enkeling vindt dat de aandacht voor kunst en creativiteit nog beter op de eigen school onder schooltijd zou moeten kunnen omdat dan echt álle kinderen bereikt worden. Maar dan ontbreekt de onderlinge bekendheid tussen kinderen, dat is een nadeel.

'We doen het allemaal voor de kinderen, maar het heeft effect op de hele wijk. En de boel blijft meer heel, dat wordt gewaardeerd.'

Over winkeldiefstallen en vechtpartijen horen scholen veel minder dan voorheen. Het lijkt wel of Pendrecht een normale wijk is geworden, wordt er voorzichtig giechelend gezegd. Nog steeds worden af en toe jeugdbendes gesignaleerd die voor vervelende incidenten zorgen. Vaak oudere kinderen tussen 12 en 16 jaar. Jongere kinderen zijn soms de dupe van pestende oudere jeugd. Een situatie, te complex om te kunnen oplossen met een paar cursussen voor ouders. De hoop leeft dat jeugdbendes in Pendrecht verleden tijd zijn als de eerste Kinderfaculteitgeneratie tegen de 16 jaar is. Vooral in de bovenbouw is de laatste paar jaar te merken dat de sociale vaardigheden zijn toegenomen en er minder incidenten zijn. Leerkrachten zien dat het team van de Kinderfaculteit bekwaam is en ervoor zorgt dat sociaal gedrag en respect voor elkaar ook na schooltijd uitgedragen worden. De scholen zien de school, de wijk en de Kinderfaculteit in een duidelijke samenhang. Zonder die poot van de Kinderfaculteit gaan we terug in de tijd met een veel schralere omgeving.

'Alles wat helpt om kinderen verder te brengen moet je omarmen. Het is nooit toe te schrijven aan één ding.'

X-treme sports

De vier gratis proeflessen voor een sport hebben tot gevolg dat ruim de helft van de kinderen nu lid is van een sportvereniging. Had de school eerst het vermoeden dat ze een busje moest laten rondrijden om kinderen van en naar hockey – hockey! – te brengen, in de praktijk regelen ouders dat onderling zelf omdat ze het belangrijk vinden. De verwachting is dat kinderen door hun sportdeelname straks stagiaire of trainer worden bij een sportvereniging. Er wordt vanzelfsprekend gebouwd aan eigen netwerkjes.

Bij het populaire aanbod van X-treme sports komen grotendeels 'lastige' kinderen uit gezinnen die het niet makkelijk hebben. De zogenaamde boefjes van de wijk. In vijftien wekelijkse lessen zijn er soms ruige en dan weer tere spelletjes. Ze gaan zelfs met elkaar op kamp. Dat geeft een clubgevoel, deelnemers komen voor elkaar op en maken excuses als het nodig is. Daardoor kunnen ze beter omgaan met onzekerheid in een nieuwe groep en met conflicten. De vakdocent sluit ook graag een bondje met ouders om de kinderen te motiveren, bij ouders waar dat kan. Kan dat niet, dan hebben de kinderen in elk geval een tijdlang een toffe en inspirerende meester meegemaakt.

'Ik geniet van de verhalen van kinderen. Bij X-treme sports gingen ze bij vijf graden in hun onderbroek de zee in! Fantastisch. Ik merk aan een leerling dat hij zich beter laat sturen, zich terugtrekt als het te druk wordt, socialer is geworden.'

Onafhankelijke partij

De Kinderfaculteit lijkt scholen te ontzorgen. Dat is anders met scholen in een Children's Zone, waar gemeentelijk beleid bepaalt dat een aantal scholen op Rotterdam Zuid meer leertijd moeten hebben met een doorgaande leerlijn. De ervaring is hier dat een te zwaar beroep op leerkrachten wordt gedaan en concurrentie tussen scholen meespeelt. De Kinderfaculteit wordt in Pendrecht juist als een bindende factor gezien voor samenwerking tussen scholen: als onafhankelijke organiserende partij.

'De Kinderfaculteit is nu een geoliede machine geworden. Dat is tegelijkertijd een valkuil. Onderhoud blijft nodig, door leerkrachten hierover te spreken en kinderen te blijven stimuleren.'

Kinderen weten goed de weg in de wijk en gaan al jong alleen naar school. De verkeersbrigadiers van de Kinderfaculteit helpen daaraan mee, net als de kindveilige routes die de Kindercampus ooit als fundament in de wijk legde. Het centrale gebouw van de Kinderfaculteit is een wenkend en vertrouwd basisstation in de wijk.

Speciaal onderwijs

Een van de vier scholen is een school voor speciaal onderwijs. Van de leerlingen woont 20% buiten Pendrecht. Dit geografische gegeven maakt deelname aan de Kinderfaculteit voor deze leerlingen logistiek ingewikkeld. De ouders krijgen het niet altijd voor elkaar met halen en brengen. Toch nemen ook deze leerlingen enthousiast deel aan de Kinderfaculteit. Ze worden met hun beperkingen goed geaccepteerd door de andere kinderen. Het speciale Kinderfaculteit aanbod voor kinderen met een beperking gaat steeds meer op in het reguliere aanbod. Lessen techniek voor alle Kinderfaculteit leerlingen vinden plaats in dit schoolgebouw, zodat Pendrechtse kinderen vertrouwd raken met kinderen die niet in alles hetzelfde zijn als zichzelf.

BESTUUR BEWONERSSTICHTING

Trots overheerst ook bij de bestuursleden van Vitaal Pendrecht. In relatief korte tijd is heel veel voor elkaar gebokst. Eigenlijk heb je zo'n vijf jaar nodig voor zoiets groots echt 'staat'. Het was en is een gigantische operatie die vooral in het begin enorme brokken tijd en energie opslurpte. Weerstand overwinnen, plooiën gladstrijken, overtuigingskracht in de strijd gooien en voortdurend bouwen aan vertrouwen. Maar de winst is in de eerste plaats kinderen die beter en prettiger functioneren en ook een positiever imago voor Pendrecht, zeker vergeleken met tien jaar geleden. De middenklasse gezinnen lijken voorzichtig terug te keren.

'De kinderen zijn enorm gegroeid. Vorig jaar kwam burgemeester Aboutaleb op bezoek. We hadden de kinderen op het hart gedrukt daar thuis vooraf niks over te zeggen, anders geven ouders hun kind sturende boodschappen mee. Toen de ouders kwamen, waren ze verbluft over de uitgebreide woordenschat van hun kinderen en hun scherpe formuleringen.'

Volhouden

Wat goed is voor de kinderen is goed voor de wijk, dat was en is het al eerder genoemde uitgangspunt. Achteraf blijkt de keuze om met kinderen te beginnen bijzonder gelukkig. Die kinderen wilden dat trouwens zelf graag². Een organisch groeimodel past goed bij een bewonersorganisatie en bij Pendrecht. Gestaaig zie je de positieve effecten zich wortelen in de wijk. Zoals de tientallen bewoners die voor taallessen komen, of de muzieklessen voor volwassenen 's avonds, de colleges voor volwassenen en de rechtswinkel die een plek vond in het gebouw.

Eigenlijk is Vitaal Pendrecht een beetje overdonderd door de unieke en goedlopende samenwerking tussen scholen, bewoners en andere partijen. Bestuursleden zetten tegelijkertijd vraagtekens bij dit succes. Hoe lang kunnen ze dit als bewonersstichting volhouden? Het kost moeite om goede nieuwe bestuursleden te vinden. Het is een prachtige ontwikkeling dat leden vanuit het bestuur een betaalde baan bij de Kinderfaculteit kregen, maar het betekent ook een aderlating voor dat bestuur. De Kinderfaculteit is echt een bedrijf geworden, met vrijwilligers en betaalde krachten. Daar zit spanning tussen, het schuurt als de een wel betaald krijgt en de ander niet. Al is het ook weer zo dat voor abstractere of leidinggevende taken moeilijker vrijwilligers te vinden zijn dan voor ondersteunende functies. En stond kwaliteit en professionaliteit niet voorop in al het streven?

'Hoe gaan we om met de wrijving die kan bestaan tussen betaalde krachten en vrijwilligers? En wat moeten we doen als financiering deels wegvalt?'

Aanvullende functie

Het bestuur ziet de Kinderfaculteit als aanvullend op andere organisaties in de wijk zoals Dock en Seinpost. Aanvullend, niet vervangend. De speeltuin trok gewoon weer 11.000 bezoekers vorig jaar.

'We zijn goede netwerkers die positiviteit uitstralen. Daardoor willen anderen met ons meedoen.'

De bestuursleden zijn ook trots op een medebestuurslid dat mede dankzij de Kinderfaculteit een opzienbarende ontwikkeling doormaakte. Nergens vond ze een stageplek. De Kinderfaculteit bood die wel. Kwam ze binnen met nauwelijks opleiding, ze vertrok met een hbo-diploma op zak en een baan in haar vakgebied. Hoewel ze niet meer in Pendrecht woont, zitten haar kinderen nog wel hier op school, zodat ze kunnen profiteren van de Kinderfaculteit. De logistieke inspanningen die dat met zich mee brengt heeft ze er graag voor over.

Dankzij een ander bestuurslid dat hamerde op activiteiten waarbij kinderen met hun handen kunnen werken kregen tuinieren, koken, techniek en vakmanschap een plek in het programma.

'Genoeg kinderen houden van iets doen met hun handen. Daar moest het programma in voorzien. We hebben tenslotte ook evenwichtige loodgieters, tuinders en verwarmingsmonteurs nodig.'

EEN JUF

De pioniers van de Kindercampus, voorloper van de Kinderfaculteit, zijn ontroerd als ze zien hoe de Kinderfaculteit nu opereert. Met professionals, met een curriculum en

---

² Bij een Pendrechtcollege met Pieter Winsemius in 2011 lieten kinderen duidelijk weten dat ze graag meer educatieve, vormende en leuke activiteiten buiten schooltijd zouden willen.

een vijftien wekenprogramma. Ze vinden dat top! Een van die professionals van nu vertelt over haar ervaringen en observaties.

Na een paar jaar lesgeven hier aan de Kinderfaculteit zie je bepaalde kinderen terugkomen, dus ze willen zich verder verdiepen. Zo was er een stil, onzeker en verlegen meisje dat nauwelijks durfde te antwoorden in de les. Thuis sprak ze alleen Chinees. Het eerste blok van Taalplezier zei ze geen woord. Bij het tweede blok vond ze haar stem. Ze voelde zich ontspannen, had een klik met een paar andere meisjes, durfde zich te uiten in het Nederlands. Soms ook, is het volgen van één blok voldoende. Een derdegroeper bijvoorbeeld, bewoog zich eerst houterig, zonder controle over zijn motoriek. Een mentaal slim jongetje. Kwam naar schrijfdans als speelse extra ondersteuning. Hierna was het een ander kind, opgebloeid, motorisch sterker. Een ander kind bleek op school geen aansluiting te hebben met andere kinderen, terwijl ze zich op de Kinderfaculteit moeiteloos in een groep bewoog. Er is veel aandacht voor groepsvorming. Hier kon zij ervaren dat je je ook goed kunt voelen in een groep. Er was ruimte. Acceptatie is heilig.

'Een jongen uit groep 7 leerde fietsen bij de Kinderfaculteit. Dat soort gekke en creatieve invalshoeken, waar je niet zo snel aan denkt, die bestaan hier.'

Inhoud en structuur zijn bij de Kinderfaculteit goed geregeld. Kinderen kunnen terecht bij vaste, bekende gezichten. Vergeleken met lessituaties op andere scholen buiten Pendrecht is bij de Kinderfaculteit meer binding en kiezen de ouders bewuster voor de lessen. Op veel gebieden krijgen de kinderen veel mee: zich bekwamen in skills die een leven lang meegaan. Beter in je vel zitten. Samen bouwen aan een mooie gemeenschap. De Kinderfaculteit heeft die gemeenschap echt gecreëerd, op alle vlakken worden zaken bij elkaar gebracht. Dat is knap. Heel knap.

Met de Kinderfaculteit heeft Pendrecht goud in handen.

Heel veel dank aan alle mensen en kinderen die hun verhaal wilden vertellen:

kinderen:

Luna Aljinovic
Diogo Goncalves
Sanne Groen
Karim Jai
Tayeb Khan
Imane Er Raoui
Alaa Saed

vrijwilligers/moeders:

Petra van Dieyen
Rachida Elkhattouti
Monica Hazel
Hindaf Hussain

ouders:

Nazmiye Gokkaya
Nafiseh Masaeli
Hulya Taskin

schooldirecties:

Albert Lagarde
Mirjam Mels
Sonja Ollefers
Cor van Pelt

Annelies Goedhart (docent Kinderfaculteit)
Ruud Vogel (leerkracht)

bestuur Vitaal Pendrecht:

Bien Hofman
Marcel van Houten
Harry Kock
Arno van der Laan (adviseur)
Shanitsa Leuteria
Ida Maes
Marvin Pires

Gespreksleider: Gerard Smulders
Inhoudelijke en logistieke ondersteuning: Addie Bergwerff

© Marleen de Jong voor de Kinderfaculteit